

רני ושמיהי

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליין חודשי < חודש אב > כ"ג תמוז תשע"ט
גליין מס' 21
זמני השבת באשתאול - פרשת מטות
כניסת שבת: 19:23 < יציאת שבת: 20:14

שמות בני האדם

מרים

השם מרים תלוי במחלוקת יש אומרים שלא לקרוא שם זה כיון שמשמעותו מורה על גזירות ודינים מלשון "מר ומרור" ויש לזה סמך מדברי המדרש רבה (שמות פרשה כו א), וכ"כ ר' חיים פלאגי שהשם "מרים" הוא מהמחלקה ששמותיהן כעורים ומעשיהם נעימים, אכן יש החולקים על כך וסוברים דאדרבה שם זה הוא של אשה צדקת שהייתה נביאה ובזכותה זכו כל עם ישראל למי באר במשך ארבעים שנה, וכן מצינו בגמ' את השם מרים "אבא שאול בן אמא מרים", וגם י"ל שמרים זה מלשון מורמת מעם והתרוממות רוח לעבודת השם, וכן דעת הגאון ר"ח קנייבסקי שליט"א שאין שום מניעה לקרוא שם זה.

אבשלום

יש הקוראים שם זה ע"ש אבשלום בן דוד ולא חוששים למה שנהרג ע"י יואב, ויש שקוראים שם זה ע"ש ההוראה הנעימה שיוצאת ממנו "אבשלום" - אבי השלום, ואלו החוששים לקרוא בשם זה כיון שנהרג אבשלום ע"י יואב מוסיפים את האות יו"ד וקוראים "אבישלום" וכן מורה הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א שראוי יותר לקרוא "אבישלום" בתוספת יו"ד, ומכל מקום מנהג העולם לקרוא בשם "אבשלום" בלי תוספת יו"ד וכן מורה הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א שאין שום מניעה מלקרוא בשם זה.

מאמר החודש

של גיבוש, כח של איחוד שאין למעלה הימנו, כח שיכולים על ידו לקבל את התורה הקדושה במעמד הכי נשגב שהיה אי פעם בבריאה.

והדברים מדברים בעד עצמם כלפי החודש אשר לפנינו, תחילת החודש הוא שיא העצבות והיגון על החורבן, כאשר האדם היהודי מתחבר לצער של גלות השכינה, ממילא נרפים ידיו הוא מגיע לרגע של התבוננות מעמיקה במצבו הנורא של עם ישראל וכבר אין לו חשק לכולם עוד פיגוע עוד תאונה עוד מחלות קשות עוד בלוני תבערה די... כמה עוד אפשר... זועק הוא מנהמת לבו וידי נחלשות מלהמשיך את העולם כמנהגו, אך כשחולף תשעה באב הגיבוש והאחדות שבמסע הבלתי נסבל של הגלות, מחזיר את האדם להרגשה של התרעננות, להרגשה של איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק, להמשיך הלאה ולא להתייאש, ולא ליפול לדכאון ולעצבות, מיד אורז הוא את מטלטליו, ובשארית כספו מצפין או מדרים יחד עם כל בני משפחתו אל אחת מערי הנופש להחליף כח לחודש הרחמים והסליחות שעומד בפתח, אשרינו ומה טוב חלקנו שכוחנו תלוי באחדותנו, יהי רצון שיקויים בנו מאמר ישעיה הנביא "וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו" ומלאה הארץ דעה את ה' אמן ואמן.

חודש אב אליו אנו קרבים הוא חודש שבו הניגוד בין שני חלקי החודש שובר מוסכמות, תחילתו הוא שיא האבלות והעצבות על חרבן בית המקדש, וסופו הוא שמחה גדולה והנאה מרובה לכל יושבי ארץ ישראל התרים את הארץ לאורכה ולרוחבה, ברור שאת ענין זה כיוונה יד ההשגחה העליונה, ובאמת שדבר זה צריך הבנה היאך מסתדרים שני חלקי החודש זה לעומת זה באישיותו של האדם היהודי.

והנה המתבונן יראה שהפרשה הנופלת בזמן זה של חודש אב בסדר הפרשיות היא פרשת "מסעי", פרשה בה מונה לנו התורה את ארבעים ושתיים המסעות שנסעו וחנו עם ישראל במדבר הנורא, וכבר תמהו המפרשים מדוע התורה הייתה צריכה למנות לנו את כל המסעות וביארו מה שביארו בזה, אך שני מסרים שנוגעים אלינו אנו רואים בכל ענין המסעות: המסר הראשון זה החניה שנקראת "רפידיים" על שם שרפו ידי עם ישראל מהתורה, כאשר נסיעה רדפה נסיעה וחניה נוספה לחניה הגיעו עם ישראל לשלב שרפו ידיהם, המסר השני זה שע"י שנסעו וחנו עם ישראל כל השנים האלה אחד לצידו של השני אזי כאשר הגיעו לחניה האחרונה של "מעמד הר סיני" היה החיבור ביניהם כ"כ חזק עד שדרשו חז"ל "ויחן שם ישראל נגד ההר" - כאיש אחד בלב אחד, זאת אומרת המסע ביחד יש בו כח גדול

עשתה עברה פניה היו נשארות כבתחילה.

היצאת! כי ממה שאמר הפסוק לגבי טהרת כלי מדין "אך את הזהב ואת הכסף את הנחושת את הברזל את הבדיל ואת העופרת כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטהרו" נלמדים כל דיני טבילת והגעלת כלים הנוהגת היום לפרטי פרטים.

היצאת! כי סכום השלל ששללו ממדין היה עצום והגיע לסכום של 16,750,000 כאשר מחצית ממנו קבלו הלוחמים ונתנו מתוכו תרומה לה' אחד מחמש מאוד שזה הגיע לסכום 16,750 ומחצית ממנו קבלו שאר העדה ונתנו מתוך זה אחד מחמש מאות ללויים שזה הגיע לסכום 167,500.

היצאת! כי מקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן כבר מאז ולתמיד, אך אחרי המלחמה עם מדין נתרבה מקניהם והתעצם מאוד וזה שאומר הפסוק (פל"ב פס' א) "ומקנה רב היה לבני גד ולבני ראובן עצום מאוד" זאת אומרת בתחילה היה להם מקנה רב ולאחר המלחמה היה להם מקנה עצום מאוד.

היצאת! שכוחם של בני גד היה עצום וכמו שמעידה עליו התורה בפרשת וזאת הברכה (פל"ג פס' כ) "וטרף זרוע אף קדקד" שכשהיו נותנים מכת מחץ במלחמה היו מורידים לאדם את הראש ביחד עם הזרוע באלכסון בבת אחת, ולכן הם פתחו תחילה ברעיון לגור בעבר הירדן כיון שלא היו חוששים לגור שם יחידים כפי שחששו שאר השבטים שרצו לגור יחד בארץ ישראל.

היצאת! כי עוון נדרים חמור הוא, ורק אם מוכרח האדם לנדור כגון בזמני צרה וכד' מותר לו לנדור אך צריך הוא מיד לקיים את נדרו ולא להתמהמה כלל שכבר אמרו חכמים כל המאחר לקיים נדרו בניו הקטנים ואשתו מתים, ויש אומרים שהיום שרבו הטרדות והעיכובים המונעים מהאדם לקיים את נדרו אסור לנדור אפילו בשעת צרה וכד', וצריך מאוד להזהר בזה.

היצאת! כי נחלקו המפרשים כמה נשלחו מכל שבט להילחם במדין, יש אומרים ששלח משה מכל מטה אלף איש, ויש אומרים ששלח אלפיים איש מכל שבט אלף שילחמו ואלף שישמרו את הכלים, ויש אומרים ששלח שלשת אלפים מכל שבט - אלף שילחמו אלף שיתפללו ואלף שישמרו על הכלים.

היצאת! שכשבא פנחס להרוג את חמשת מלכי מדין ואת בלעם, עשה בלעם כישוף ופרחו כולם באוויר, וכשראה כן פנחס הראה כנגדם את ציץ הקודש שהיה חקוק בו שם המפורש ונפלו כולם והומתו, ויש אומרים שהזכיר פנחס את שם המפורש ורץ אחרי בלעם באוויר והורידו לארץ, התחנן אליו בלעם שלא יהרגו והבטיח שלא יגרום שוב עוד שום רעה לעם ישראל, אך לא הועילו כל תחנוניו מיד שלף פנחס חרבו והרגו.

היצאת! כי במלחמת מדין הרגו עם ישראל כל זכר ואפילו תינוק שבעריסה, לעומת זאת מהנשים כל מי שלא עשתה עברה השאירו בחיים, והיאך ידעו מי האשה שעשתה עברה, היו מעבירים אותן לפני ציץ הקודש וכל מי שעשתה עברה פניה היו מוריקות וכל שלא

הפטרת השבוע: **דברי ירמיהו ירמיה פרק א**

מה בהפטרה? הקדמה

בשלשת שבתות אלו של ימי בין המצרים קוראים אנו שלש הפטרות הנקראות "תלתא דפורענותא" והם: "דברי ירמיהו" (ירמיה פ"א), "שמעו דבר ה'" (ירמיה פ"ב), "חזון ישעיהו" (ישעיה פ"א), הפטרת השבוע היא בעצם הפרק הראשון בו מגיע לעם ישראל נביא חדש ושמו ירמיהו בן חלקיהו אשר היה נביא מיוחס מצד אביו שהיה כהן גדול, ומנבא לעם ישראל במשך תקופה של ג' מלכים - יאשיהו, יהויקים, צדקיהו ועד לחורבן בית המקדש בו ירמיה היה נתון יחד עם שאר ישראל אחיו בגלותם ובצרתם.

פניית הקב"ה לירמיהו

אומר הקב"ה לירמיהו קודם שיצרתך בבטן אמך כבר הודעתך שתהיה נביא כמו שכתבו שהקב"ה

הידיעה על פטירת המתוון היהודי התקבלה ברובות לובלין במשיכת כתף, גם בחייו לא זכה המנוח להערכה יתירה, עסקיו המפוקפקים ואורח חייו הקלוקל היו ידועים לכל, על כן ההפתעה הייתה רבה כאשר ביקש "החווה מלובלין" שיודיעו לו את מועד ההלוויה, הצדיק היה ממעט ללוות נפטרים ופתאום עכשיו רוצה הוא ללוות איש רע מעללים.

התמיהה והעלילה

מראה הצדיק ההולך בעקבות המיטה השרה באוויר תחושת מסתורין, בתום ההלוויה פנו מקורבי הרבי שסיביר להם את פשר החמומה הנדיר, פני הצדיק הרצינו והוא אמר "האיש הזה קנה עולמו בשעה אחת" והחל לספר: שנים רבות קודם לכן טלטלה פרשייה מעציבה את חצרו של ר' נחום מצ'רנוביל, אנשי מדון דרפו את הצדיק והצרו את דרכו, הם הגדילו לעשות כשטפלו עליו עלילות כזב לפני השלטונות, הללו פתחו בחקירה ובעזרת עדי שקר הרשיעו את הצדיק וחרצו את משפטו למוות, גזר הדין הפיל אימה על אלפי חסידיו ומעריציו של הצדיק, שתדלנים פתחו במאמצי הצלה, קשרים הופעלו בכל הדרגים - אך לשווא, דומה היה כי כל השערים נעלו, רבני העיר גזרו ימי תענית ובתי הכנסת התמלאו המוני יהודים השופכים דמעות כמים מתפללים ומנסים לקרוע שערי שמים.

ימים אחדים לפני ביצוע גזר הדין נודע כי לובלין מתגורר

ששוקד אני על דברי לעשותו, שוב פונה הקב"ה אל ירמיהו ושואל אותו מה אתה רואה, וירמיהו עונה לו סיר נפוח אני רואה והרתיחות שעולים ממנו הם מצד צפוני, עונה לו הקב"ה אכן כן הרתיחות שעולות מצד צפוני של הסיר רומזות הם כי מצד צפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ, אשים אני בלב ממלכות הצפון שזה מדינת בבל ומלכה נבוכדנצר שיעלו ויצורו על שערי ירושלים ועל כל חומותיה וערי יהודה שסביבה, וזה יהיה המשפט שאעשה לעם ישראל על כל רעתם שעזבוני ויקטרו לאלוקים אחרים, ואתה תעמוד לפני בני ישראל ותוכיח אותם ולא תירא ולא תפחד מהם, כי אם תירא מהם ולא תבטח בי שאציל אותך מידם אזי אחיך ואפילו לפניהם, ואני מחזק אותך ונותן לך כח של עיר מבצר ועמוד ברזל מול כל מלכי יהודה שריה וכוהניה אשר ירצו להילחם בך ולא יוכלו לך כי אתך אני.

הראה למשה רבינו דור דור ודרשונו דור דור ונביאי, ובטרם תצא מרחם אמך הקדשתיך - זימנתי אותך לכך שתהיה נביא לגויים היינו לעם ישראל שמתנהגים כגויים, וכעת רוצה אני שתתנבא על עם ישראל, אך ירמיהו משיב להקב"ה "נער אנוכי לא ידעתי דבר", אולם הקב"ה אינו מרפה ממנו ואומר לו "על כל אשר אשלחך תלך ואת כל אשר אצוך תדבר ואל תירא מפניהם כי איתך אני להצילך", מיד ניגש המלאך הממונה ונגע על פיו של ירמיהו ואמר לו הנה נתתי דברי בפוך ומעתה אתה מופקד על הגויים ועל הממלכות לנתוש, לנתוץ, להאביד, להרוס, לבנות ולנטוע.

מראה שתי הנבואות

כעת שואל הקב"ה את ירמיהו מה אתה רואה, וירמיהו עונה לו אני רואה מקל שקד, מעודד אותו הקב"ה ואומר לו "היטבת לראות" כי זה רומז על כך

הפטרי כלפי עצמו "ניחא, יהא מותי בעבור הצדיק כפרה על עוונותי", האיש שגורלם של נידונים רבים נתון בידי היה שרוע על הארץ שיכור כלוט, האיש הרהיב עוז וניגש אל השר וניסה לעוררו משנתו, זמן רב טלטל את גופו הכבד קרא בשמו וניסה להקיצו, לבסוף פקח הלה את עיניו ומתוך דמדומי השכרות זיהה את היהודי העומד מולו "מה רצונך? קצף עלי, "כבוד השר" רעד קולו של המתוון אני יודע שראוי אני לעונש מוות על בואי אליך עכשיו, אך אני מוכן למוות ובלבד שלא ישפך דמו של צדיק חף מפשע, הוא תיאר בקיצור לפני השר את העלילה אשר טפלו על הצדיק מצ'רנוביל, "אנא" התחנן היהודי "חתום על צו האוסר את הוצאתו להורג".

הנס הגדול

מוחו ההלום של השר הצטלל מעט ואמר הוא ליהודי "הלבלר שלי אינו כאן ואיך אוכל למלא את משאלתך"? ניגש המתוון אל שולחן השר נטל את נייר המכתבים של השר וכתב עליו את הנוסח שהכין העורך דין מצ'רנוביל, "הנה רק חסרה חתימת ידו של השר", הלה הניע את אצבעותיו באיטיות וחתם על המסמך.

עוד באותו הלילה יצא רץ בהול מלובלין לצ'רנוביל, שם כבר החלו ההכנות להוצאתו להורג של הרבי, השליח הדחיר את הסוס בכל כוחו ותלה את האיגרת על מוט בתקווה שיתנוסס לעיני האנשים בטרם יהיה מאוחר, הוא הגיע למקום ברגע האחרון וחיי הרבי ניצלו, סיים "החווה" את דבריו ועיניו יקדו כשאמר "ראיתי כי נשמתו של רבי נחום שנסלק כבר לבית עולמו ועמו עוד נשמות צדיקים ירדו ללוות את האיש שסיכן את חייו למען הצלת הרבי לכן הלכתי גם אני ללוותו".

סכנת מוות

למשמע התשובה יצא הרב בעצמו אל בית האיש, שעה ארוכה דיבר על לבו, האיש התכנס בהרהורים ופתאום קם ואמר "אם אלך אליו עכשיו אני מסתכן שישלחו את אקדחו ויירה בי, אך אני מוכן לשים את נפשי בכפי, אלא שכל עוד אחרון האורחים לא עזב את ביתו - איש אינו מורשה להיכנס פנימה", הלילה ירד, האיש התהלך סמוך לארמונו של השר והמתין שמצחלות החוגגים יגוועו, רק בשעות הלילה הקטנות דעכו קולות ההוללים והאיש החל לנסות להיכנס פנימה, בתחילה נדהף הוא ע"י שומרי הסף, אך הוא לא הרפה ולבסוף נעתרו השומרים לגשת אל בעל הבית השרוי בגילופין בעודם מגחכים על טיפשותו להיכנס ללוע הארי. שיניו של היהודי נקשו בחרדה כאשר עמד על מפתן סלון ביתו המפואר, בתוך ליבו השלים עם גורלו הצפוי, ובאותם רגעים הציפו אותו רגשות חרטה על מעשיו הפסולים

חשיב כהלכה

מדין הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן
מח"ס בארות יצחק, שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

הלכות נדרים

אשה שכעסה על חברתה ואמרה בלשון זה "איני באה יותר לביתך בשום פנים ואופן", האם זה נחשב לנדוד ועתה מצטרף התרת נדרים?

צריכה התרה, כי אעפ"י שלא אסרה על עצמה דבר שיש בו ממש מ"מ מדרבנן אין להורות בזה וכיו"ב היתר, כדי שלא ינהגו בני-אדם קלות-ראש בנדרים שהם חמורים, כמבואר ברמב"ם פ"ג מנדרים הל"ב ובש"ע י"ד סי' ר"ג ס"א.

מי שקנה עלייה לספר תורה ובבוקר לא הגיע, האם מחויב לשלם את הסכום שקצב, והאם יש חילוק בין אם מכרו שוב או שהעלו את בנו וכדומה?

אינו חייב לשלם כי לא קנה אלא על דעת שיעלה, וכל-שכן אם מכרו שוב, גם אם הגיעו לסכום פחות ממנו. ואם העלו את בנו או אדם אחר שהוא מרוצה שיעלה במקומו, ק"ו כשהוא מזמין אותו בעצמו לפעמים, חייב לשלם.

מי שהיה רגיל לבוא לשיעור תורה לתקופה מסוימת

ועתה החליט שלא להגיע מרצונו או מאונס - האם צריך התרת נדרים?

אם הוא מפסיק לגמרי, צריך התרה. אך אם זה רק פעם אחת מאיזו סיבה, או אפ"י כמה פעמים עד שתעבור הסיבה ויחזור לבוא, אין צריך התרה.

הרגיל לומר תהלים בכל שבת, האם זה נחשב לנדוד ומחויב לומר בכל שבת?

כן.

הקונה עלייה לספר תורה ובא אחר ושלם עבורו האם אכן זה פוטר אותו מהתשלום למרות שהוא התחייב?

פוטר לפענ"ד, אך כיון שראיתי אחרי-כן שיש חילוקי דעות בדבר, עדיף לצאת מן הספק ויזכה לו את הכסף תחילה, עיין ספר כל נדרי דף תקצ"ט, ושו"ת משנה הלכות חלק ה' סי' צ"ט.

יד תבואה או פירות של אדם אחר ואכלה הבהמה את הפירות או שהפסידה אותם חייב אותו אדם שהעמיד את הבהמה מדין אדם המזיק שחייב אפילו באונס.

וכתבו האחרונים שמהלכה זו נלמד לכל אדם שנכנס עם ילד קטן והעמידו סמוך למוצרים והפסיד הילד את המוצר חייב האב או כל אדם שהביא עמו את הילד בתשלום מלא של אותו מוצר כדין המעמיד בהמה והזיקה שחייב מצד אדם המזיק, וכן אשה ששמה את תינוקה בעגלת הקניות וכשהלכה להביא איזה מוצר שלח התינוק את ידו והפיל בקבוק "שמן זית" וכדומה בגלל שהעמידה אותו סמוך למדף הרי היא חייבת לישא בתוצאות הנזק.

מתוך ספר "אור ההלכה" של הרה"ג דוד כהן שליט"א

להחזירה לבעלים ואם אין הגניבה קיימת כגון שאכלה הקטן וכדומה פטור הקטן אף אחר שהגדיל. ונחלקו רבותינו האחרונים האם צריך הקטן לשלם גניבתו לכשיגדיל לצאת ידי שמים? יש אומרים שראוי לפייס לפנים משורת הדין את הניזק ולהתפשר עמו, ויש אומרים שאינו צריך לשלם אפילו כדי לצאת ידי חובת שמים אחר שיגדיל ורק ממידת חסידות טוב שייתן איזה סכום לפייס את הנזול, ולכאורה לפי האמור צדק האבא בטענתו שבנו הרי הוא קטן שהזיק ואי אפשר לחייב לא את האבא ולא את הילד ורק ממידת חסידות אם ירצה הבן ישלם כשיגדיל.

אולם הלכה פסוקה בשו"ע (חושן משפט סימן שצד סעיף ג) אדם שהעמיד את בהמתו או בהמת חבירו על

אקטואליה בהלכה

שאלה: מעשה באדם שהלך לחנות עם בנו הקטן, וכשעמדו בתור לקופה ליד מעמד השוקולדים שלח הקטן את ידו ולקח חפיסת שוקולד, פתח אותה והתחיל לאכול, והאבא לא ראה זאת אלא רק אחרי שהילד אכל מהשוקולד, רצה המוכר לחייב את האבא בחשבון גם על השוקולד, אמר לו האבא בני הוא קטן וקטן שהזיק פטור, והרי הוא הזיק אותך שלא בשליחותי ולכן אין אתה יכול לחייב אותי על עלות השוקולד - עם מי הצדק?

תשובה: כתב מדין השו"ע (חושן משפט סי' שמט סעיף ג) קטן שגנב אם הגניבה קיימת חייבים

אחת שאלתי

רואה אותו זוהי מדרגה חשובה מאוד כי זה מראה שהוא דבוק בקדושה ובושתו באה לו מעומק לבו באמת.

וזה שאמר ר' יוחנן בן זכאי לתלמידיו יהי רצון שיהיה מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם, אמרו לו תלמידיו עד כאן! אמר להם הלוואי שהרי אדם כשבא לחטוא אומר שלא יראני אדם, תלמידיו של ר' יוחנן הבינו שברכס מצד היראה החיצונית שיראו מעונש הבורא לפחות כמו שיראו מעונשו של בשר ודם, ועל כן הסביר להם שכוונתו היא מצד היראה הפנימית שהיא הבושה ואמר להם הלוואי שתתביישו מעצמכם מהבורא שחטאתם לו באותה מידה של בושה שהיה לכם אילו בשר ודם היה רואה אתכם.

בכל בוקר לבטל את אלו המחשבות שהם נגד רצון הבורא באמונה והרהורי עבירה, ונוסח זה מובא בסידורי הספרדים לפני תפילת שחרית ונקרא "מודעה וגילוי דעת" ומקורו מרבינו יוסף חיים מבגדאד בעל "הבן איש חי".

שאלה: אמרו רבותינו (ברכות יב.) העושה עבירה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו, והוא פלא הלא רוב האנשים כשעושים עבירות מתביישים בהם, ואם יתפסו בקלקלתם יתביישו, האם בגלל זה מוחלין לכולם על עוונותיהם?

תשובה: ביאר ר' אליהו דסלר בספרו מכתב מאליהו (ח"ד עמ' 222) שהעושה עבירה ומתבייש בה היינו בינו לבין עצמו ולא מתבייש מאדם אחר, שאם הגיע האדם לדרגה כזו שכאשר הוא עושה עבירה הוא מתבייש מעצמו כאילו אדם אחר

מדור השו"ת עם הרה"ג יעקב ישראל לוגאסי שליט"א

שאלה: כיצד ניתן להסיח דעת מהרהורי עבירה?

תשובה: אין להשתולל ולקפץ על מנת לגרש את מחשבות האיסור אלא להתייחס אליהם באדישות וברוגע, ולהסיט את המחשבה לדברי תורה או בתפילה להתעמק במילות התפילה והכל מתוך רוגע ולא להילחץ כי אז המחשבות יתגברו יותר, ובודאי שלא להתווכח עם אותם מחשבות כשמדובר במחשבות של כפירה וכדומה ולגרשם בצורת משא ומתן, כי המשא ומתן עמהם רק יסחוף למשא ומתן נוסף והמה מים שאין להם סוף וכשהאדם אינו מתייחס אליהם מרפים הם ממנו.

ועצה נוספת המועילה מאוד היא מסירת המודעה

לוח פעילות

נצח ישראל	ראשון	09:00-12:00	כולל בוקר 17:15-19:30	לימוד מקרא מארי יאיר חג"בי (קבוצה א) 19:30-20:20	שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל 20:30-21:30
רביעי	שני	09:00-12:00	כולל בוקר 17:15-19:30	לימוד מקרא מארי יאיר חג"בי (קבוצה א) 18:10-20:10	פרוייקט חונכות ילדים ונוער 19:30-20:20
חמישי	שלישי	09:00-12:00	כולל בוקר 17:15-19:30	לימוד מקרא מארי יאיר חג"בי (קבוצה ב) 19:30-20:20	שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל

ראשון	09:00-12:00	כולל בוקר 17:15-19:30	לימוד מקרא מארי יאיר חג"בי (קבוצה א) 19:30-20:20	שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת נצח ישראל 20:30-21:30
שני	09:00-12:00	כולל בוקר 17:15-19:30	לימוד מקרא מארי יאיר חג"בי (קבוצה ב) 20:00-20:50	שיעור ב"עין יעקב" בבית כנסת נצח ישראל מפיה ה"הרונן יעיש
שלישי	09:00-12:00	כולל בוקר 19:30-20:20	שיעור הלכה ומוסר בבית כנסת	

מהנעשה בשנת

פיניים מפרשת השבוע פרשת מטות

שכר מי ששומר על פיז

קדושת ארץ ישראל, עד כה הם סברו שעבר הירדן אינו בכלל תחומה של ארץ ישראל ואפילו לא העלו על דעתם להשתקע שם, אבל עכשיו כיון ששמעו את מצוות הגעלת כלים אחרי מלחמת מדין הגיעו לכלל מסקנה שבכוונה ניתנה מצווה זו אחרי מלחמת סיחון ועוג משום שארצות סיחון ועוג הם בכלל נחלת ישראל, וכיון שכן הגישו עכשיו לפני משה את הצעתם.

תאוות הממון - הפרת הדיבור

"בנו לכם ערים לטפכם וגדרות לצאנכם והיוצא מפיכם תעשו" (פל"ב פס' כח) אדם שמחבב את הממון והוא להוט אחריו אין לתת אמון בדיבורו שכן תאוות הממון מביאה את האדם לידי הפרת דיבורו, ומצינו במדרש שאמרו בני גד ובני ראובן דורות צאן נבנה למקננו וערים לטפינו - שדאגו קודם למקנה ואח"כ לטף, ואילו משה אמר להם אל תעשו את הטפל עיקר אלא קודם כל תדאגו לשלום טפיכם ולאחמ"כ לשלום רכושכם, ולפיכך מוסיף משה ואומר להם אם תשרשו מקרבכם את המידה הרעה הזאת לחבב את הרכוש יותר מן הטף אז "והיוצא מפיכם תעשו" אפשר יהיה לסמוך על דיבורכם מתוך ביטחון שתקיימם.

"לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" (פ"ל פס' ג), מי שנוהר בדיבורו לבל תחולל שום מלה היוצאת מפיו ולא תהא לבטלה, עליו הכתוב אומר "ככל היוצא מפיו יעשה" - ברכותיו מתקיימות וכל דיבור שלו נחשב כגזירה שיש למלאה כפי שאמרו רבותינו "תגזור אומר ויקום לך - צדיק גזור והקב"ה מקיים".

אל תחכה לפקודה

"ויקצוף משה על פקודי החיל... החייתם כל נקבה" (פל"א פס' יד טו), בעצם הרי לא נצטוו מתחילה להרוג את הנקבות ומדוע עתה קצף עליהם משה? וביאר בזה רבינו השל"ה שמכאן ראייה כי דבר שהשכל מחייבו יש לעשותו מבלי לחכות לפקודה, וכמו שאדם רואה מישהו טובע בים היעלה על הדעת שימתין לפקודה כדי להצילו, וזה שאמר בלעם למלאך (פכ"ב פס' לד) "חטאתי כי לא ידעתי כי אתה ניצב לקראתי" אם אין אדם מבין דבר שיש להבינו הרי זה בגדר חטא, וכן כתב במעם לועז.

כמה חשובה קדושת הארץ

"ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן הארץ הזאת לעבדך לאחוזו" (פל"ב פס' ה) הקשה המהר"ל צינץ זצ"ל מדוע רק כאן הוציעו שבטים אלו את הצעתם, וביאר שלא מחמת שאיפה לעושר ביקשו השבטים הקדושים להישאר בארץ שאין עליה

ימי החופש בעיצומם, ילדי ונוער המושב בביתם וכידוע סדר היום משתנה לחלוטין, במסגרת פעילות נוער בימים אלו אנו נותנים דגש על לימוד הלכות כיבוד הורים, כיבוד אב וכיבוד אם, לימוד פרטני כל חונך עם החניך שלו, מעשיות וסיפורים מרתקים ומרגשים מהתלמוד ומדרשים שמלמדים אותנו על הכבוד והערכה שמגיע להורים. משאלות החניכים ניכר שיש התעניינות רבה בנושא זה.

חניכים שנשאלו כיצד הם רוצים לראות את ילדיהם מכבדים אותם, השיבו באופן שאכן תואם את ציפיות ההורים עצמם, דבר זה גם נותן להם את התחושה וההבנה מה מצפים ההורים מהם.

כמו כן, אנו לא מדלגים על יציאות וטיולים להתרענות, לפני כשבועיים נסעו החונכים עם החניכים לבריכת "חפץ חיים", אם אתם רוצים לדעת איך היה? תשאלו אותם...

היזהר!

היכן מופיעה בתורה צבע מסוים פעמיים אחד אחרי השני?

בין הפותרים נכונה יוגרל: לגו על שלט

חידה מחודש קודם: לאיזה עגלון המוזכר בתנ"ך לא היו בהכרח עגלה וסוסים? פתרון: לעגלון מלך מואב

תשובות ניתן לשלוח ב-SMS לפל: 054-3434642

נפלאות הבריאה

האנטילופה

מצויות בשדה מרעה של דרום אפריקה ודרום אסיה, יש גם כמה מינים של אנטילופות שנכחדו ביניהן מצוינים את אחת היפות ביותר "האנטילופה הכחולה" שפרוותה היה בצבע כחול אפרפר, המין הזה נכחד כבר לפני כמאתיים שנה ופוחלץ שלה מוצג במוזאון טבע ברחבי העולם כמו פריס, וינה ושטוקהולם.

בין הבולטות שבאנטילופות היא "האימפלה" כשהיא נמלטת נדמה שהיא משייטת באויר היא מנתרת לגובה של כשלושה מטרים ולמרחק של כחמשה מטרים בערך, לעומתן מצטיינת האנטילופה הג'ירפית בערמוניות היא נעלמת לגמרי מן העין וזוחלת בגופה על פני הקרקע, רק צווארה הארוך (המוזכר את הג'ירף) זקוף, כדי שתוכל לראות את המתרחש סביבה.

המוזרה שבאנטילופות היא "הסאיגה" היא דומה לכבש אך גבוהה ממנו, ראשה מגושם, וחרטומה מאורך ובעל מראה דוחה, גופה גס רגליה קצרות, ועל גופה שער שבחורף הוא ארוך ובקיץ הוא קצר, היא מצויה כיום רק בערבות סיביר.

השם "אנטילופות" הוא שם כולל למשפחה מסועפת מאוד של בעלי חיים מהם: האימפלה, הדישון, אנטילופה עזית, אנטילופת הקנים, אנטילופה ג'ירפית וסאיגה, אנטילופה הדית, אנטילופה אמריקנית, "הדיק דיק" הגמד שגודלו כגודל ארנבת, והקודו הענק שגובהו כשלושה מטרים כל אלו הם חלק ממשפחת האנטילופות, אותם בעלי חיים דומים לאיילים, אם כי יש טוענים כי אנטילופות ואיילים אחד הם.

רגליהם של האנטילופות ארוכות ודקות, אך שריריהן כמו נוצקו מפלדה, הן יכולות לעבור כהרף עין ממצב של מנוחה ורוגע למאמץ עצום שלא יאמן ולפתח מהירות ריצה גבוהה של עד 100 ק"מ לשעה! לזכרים ולנקבות יש קרניים ארוכות וכפופות לאחור, יש אנטילופות שקרניהן נראות כזרועות של נבל עתיק ויש מפותלות כסלילים. לאנטילופה שער קצר קשה וחלק, וצווארן עטור רעמה קצרה, הן